

Alkotmánybíróság

Az első fokon eljáró Szekszárdi Járásbíróság bíróság útján

Megjegyzés: Az alkotmányjogi panaszt, az ügyben első fokon eljáró bíróságnát, az Alkotmánybírósághoz címezve kell benyújtani.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	11/299 - 21 2019
Erkezett:	2019 ÁPR 17.
Perdány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	db

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.22.271/2017/3. számú ítéletének, Szekszárdi Törvényszék 3.Pf.20.051/2017/3. számú ítéletének, valamint a Szekszárdi Járásbíróság 18.P.397/2015/46. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A birtokháborítási ügyben hozott jegyzői határozat kapcsán általam 2011. október 21. napján indított perben a Szekszárdi Járásbíróság az alperes egyik beadványát telekhatár-kiigazítás iránti viszontkeresetnek tekintve 18.P.397/2015/46. számú ítéletével a [REDACTED] ingatlanok közötti telekhatárt kijavítani rendelte és a keresetet elutasította.

Az első-, a másodfokú, valamint a felülvizsgálati eljárás során hivatkoztam arra, hogy a Kúria Ingatlan-nyilvántartási Joggyakorlat-elemző Csoportja által 2016. június 13-án elfogadott összefoglaló véleményének VIII.6. pontjában ismertetettek szerint az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. CXLI. törvény (Inytv.) 62. § (2) bekezdése kizárólag a földhivatali eljárás eredményétől teszi függővé a téves bejegyzés kiigazítása iránti polgári per megindítását, azonban nem írja elő – a perindítás előfeltételeként - a földhivatali határozattal kapcsolatos közigazgatási per lefolytatását. Vagyis ingatlan-nyilvántartás kiigazítása iránti per megindításának csupán a szűken vett földhivatali eljárásban igénybe vehető jogorvoslati lehetőségek kimerítése szükséges, ezek közé nem tartozik a közigazgatási per [LB Pfv.I.21.775/2006/6.; Pfv. I. 22.328/2006/4.]. A felperes eleget tesz a perindítás Inytv. 62. § (2) bekezdésébe foglalt előfeltételnek, amikor fellebbezést nyújt be az első fokon eljáró földhivatal határozata ellen, és a fellebbezés elbírálásával bizonyossá válik, hogy igénye a

földhivatali eljárásban nem nyer orvoslást. Azzal, hogy végül nem kívánja a közigazgatási per lefolytatását, erre vonatkozó törvényi előírás hiányában a polgári per megindítása iránti joga nem enyészik el [LB Pfv.I.21.775/2006/6.]”

Perünkben az alperes viszontkeresetével összefüggésben nem tett eleget az Inytv. 62. § (2) bekezdésében foglalt feltételnek, nem nyújtott be fellebbezést az első fokon eljárt földhivatal határozata ellen, ezért viszontkeresetét a Pp. 130. § (1) bek c/ pontja alapján el kellett volna utasítani, vagy a Pp. 157. § a/ pontja alapján a pert a viszontkereset tárgyában megszüntetni. A Szekszárdi Törvényszék 3.Pf.20.051/2017/3. számú ítéletének indokolása szerint amennyiben viszontkeresetként kerül előterjesztésre a telekhatár kiigazítási igény, az Inytv. 62. § (2) bekezdése szerinti előfeltétel nem érvényesül, azonban ezen álláspont jogszabályi megalapozással nem rendelkezik. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.22.271/2017/3. számú ítéletének indokolása szerint levonható az a következtetés, hogy a földhivatali eljárásban a térkép kiigazítása iránti kérelem eredményre nem vezetett volna, így az alperesi viszontkereset elbírálásának nem volt akadálya a földhivatali eljárás lefolytatásának hiánya.

Megjegyzés: Az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés(ek) pontos megjelölése (döntések száma, közigazgatási hatósági határozat bírósági felülvizsgálata esetén az eljárt hatóságok megnevezése, döntése(ik) száma, az ügyben eljárt valamennyi bíróság megnevezése és a bírói döntések száma). A tényállás és a pertörténet rövid ismertetése.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A polgári peres eljárásban rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítettem, a Kúria Pfv.I.22.271/2017/3. számú ítéletével a felülvizsgálati eljárás is lezárult.

Megjegyzés: Annak előadása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeket már kimerítette, vagy az nincs számára biztosítva.

Az alkotmányjogi panasz eljárás megindításának feltétele alapvetően a rendes jogorvoslati lehetőségek kimerítése. A jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra.

Nyilatkozni kell azonban arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményeztek-e perújítást (jogorvoslatot a törvényesség érdekében) az ügyben. Az Ügyrend 32. § (3) bekezdése alapján ugyanis az Abtv. 26. § (1) bekezdése és a 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtásának nincs helye, ha a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt még nem bírálta el.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.22.271/2017/3. számú ítéletét postai úton 2018. december 6. napján kézbesítették a jogi képviselőm részére, ehhez képest a 2019. február 4.

napján elektronikus úton előterjesztett alkotmányjogi panasz estében az Abtv. 30. §n (1) bekezdése szerinti határidő megtartásra került.

Megjegyzés: Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói döntés kézbesítése időpontjának és módjának pontos megjelölése. Nyilatkozat arról, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került. Az Abtv. 30. § (1) bekezdésében biztosított 60 napos határidő elmulasztása esetén a mulasztás igazolására igazolási kérelem nyújtható be. A döntés közlésétől, illetve az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől számított száznyolcvan nap elteltével (objektív határidő) igazolási kérelem már nem terjeszthető elő [Abtv. 30. § (3)–(4) bekezdés].

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntésekkel érintett polgári per felperese.

Megjegyzés: Annak bemutatása, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés az alkotmányjogi panaszt benyújtó személy jogait vagy érdekeit érinti. Polgári eljárásokban az alperes, a felperes, a beavatkozó, büntetőügyekben a terhelt érintettsége nem kíván külön bizonyítást, egyéb személyek esetében azonban az érintettséget az indítványban igazolni kell.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az ügyben hozott bírósági döntések rendre mellőzték a fellebbezés szükségességét, és a meg nem fellebbezett elsőfokú földhivatali határozat eredményét tekintették a téves bejegyzés kiigazítása iránti per megindítási lehetőségének. Az Inyvtv. 62.§ (2) bekezdés alkalmazásánál, az ingatlanügyi hatóság hatáskörét gyakorlatilag elvonva, a kiigazítási per indításának kizárólagos előfeltételét képező másodfokú földhivatali eljárás és döntés teljes hiányát a Kúria indoklásában azon meggyőződés kialakításával igyekezett pótolni, hogy a másodfokú döntés mellőzhető, mivel az elsőfokú határozat véleménye szerint megalapozott volt. Ezzel jogtalan előnyhöz juttatta—a fellebbezést elmulasztó —kiigazítási pert indítványozó felet. A jogalap nélkül lefolytatott perben az indítványozó javára történt telekhatár módosítás, valamint a kiigazítás által legalizált túlépítés tulajdonjogi sérelmeket okozott. Így a per során nem jutottak érvényre az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogok, ezeken belül a hatékony bírói jogvédelem érvényesülése.

A tulajdonjogi sérelmek, illetve kiküszöbölésük iránti igény elbírálásának mellőzése pedig további jogsérelmet okozott a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog (1) bekezdése tekintetében. Ugyanis a határvonal kijavítására figyelemmel teljes mellőzésre került a

túlépítés megállapítása és birtokvédelem iránti kereset, így a perbe vitt jogról a bíróság érdemben nem döntött.

Felmerülhet továbbá az indítványozó jogtalan előnyhöz juttatása kapcsán a XXVIII. cikk (1) bekezdésében külön deklarált pártatlan bírósághoz való jog sérelme is.

A Kúria ítéletének jogi indokaiban nem tér ki arra, hogy vajon az Inyvtv. 62.§ (2) bekezdésével, illetve azt erősítő LB Pfv. I. 21.775/2006/6.; Pfv. I. 22.328/2006/4. LB döntésekkel összhangban találja jogszabályoknak megfelelőnek a Pp. 275.§ (3) bekezdés alapján a fellebbezés hiányában jogalap nélkül megindított kiigazítási pert; vagy valamely más ugyancsak konkrétan meg nem jelölt jogszabály alapján. Ebben az esetben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett indoklási kötelezettség sérelme merülhet fel.

Megjegyzés: Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Abtv. 29. §-ában foglalt két feltétel vagylagos. Az Alkotmánybíróság tehát külön-külön vizsgálja, hogy az alkotmányjogi panasz felvet-e bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, és az egyik feltétel fennállása már megalapozhatja a 29. § szerinti befogadási feltétel teljesülését.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Megjegyzés: Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Amennyiben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését jelöli meg az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként, szíveskedjen figyelembe venni, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, amely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani.

Amennyiben indítványában az Alaptörvény Nemzeti hitvallására, valamint az Alapvetés vagy az Állam című részben található rendelkezésekre hivatkozik, vegye figyelembe, hogy ezek önmagukban általában nem biztosítanak jogot az indítványozó számára.

Amennyiben indítványában a hátrányos megkülönböztetés tilalmára [az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdéseire] hivatkozik, szíveskedjen figyelembe venni, hogy az Alkotmánybíróság egyenlőséggel kapcsolatos gyakorlata szerint alkotmányellenes megkülönböztetés csak összehasonlítható – azonos csoportba tartozó – személyi körben lehetséges. Célszerű azt is megjelölni, hogy mely jog tekintetében áll fenn a megkülönböztetés, és hogy e jogot az Alaptörvény biztosítja-e. Hátrányos megkülönböztetés jellemzően akkor állhat fenn, ha a szabályozás lényeges eleme tekintetében nem azonos az alanyok elbírálása, jogaik és kötelezettségeik meghatározása. Amennyiben az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként a tisztességes eljáráshoz való alapjogot kívánja megjelölni, vegye figyelembe, hogy az Alaptörvény különbséget tesz tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjog [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés] és tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] között.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

1. A Kúria Pfv. I. 22.271/2017/3. számú ítéletében a Szekszárdi Törvényszék 3. Pf. 20.051/2017/3. számú nem jogszabálysértőnek tartott jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
2. A Pp. 275.§ (3) bekezdés szerint: „Ha a felülvizsgálni kért határozat a jogszabályoknak megfelel vagy olyan eljárási szabálysértés történt, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt, a Kúria a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.”
3. Az eljáró elsőfokú és másodfokú bíróság álláspontja szerint az 1997. évi CXLI. törvény (továbbiakban: Inyvtv.) 62.§ (2) bekezdése alapján indítható meg az ingatlan-nyilvántartás kiigazítása iránti per. (Kúria , Indoklás /20/, /22/)
4. A Kúria ellenben a jogi indokaiban /27/ alatt úgy foglalt állást, hogy a bírói gyakorlat szerint a PK 265. számú állásfoglalás irányadása alapján kérhető keresettel a bejegyzés kiigazítása. Megállapította, hogy a PK 265. számú állásfoglalás irányadása szerint, ha az ingatlan tulajdonosa az érvényben levő nyilvántartási térképen ábrázolt határvonalat tartja sérelmesnek, a szomszédos ingatlan tulajdonosa által el nem ismert igényét a bíróság előtt keresettel érvényesítheti. Bíróság döntésének azonban csak akkor van helye, ha a földhivatali eljárásban a sérelem nem orvosolható, illetőleg az orvoslást eredménytelenül kísérelték meg. A Kúria itt arra is hivatkozott, hogy a PK 265. sz. állásfoglalást az 1/2014 PJE határozat az új Ptk. alkalmazása körében is megfelelően irányadónak tekinti. Továbbá arra is hivatkozott, hogy az Inyvtv. 62.§ (1) bekezdés d) pontja alapján keresettel az kérheti a bejegyzés kiigazítását, aki a téves bejegyzés folytán sérelmet szenvedett.

5. A PK 265. sz. állásfoglalás eredeti száma PK 430. (Bírósági Határozatok 1983. évi 5. szám); az átszámozást a PK 444. számú állásfoglalás (1985.VI.13.; Bírósági Határozatok 1985. évi 8. szám) rendelte el.1997-re datálható Az ingatlan nyilvántartásról szóló CXLI. törvény (Inytv.). 2016. június 13-án pedig—Bsz. 29-30 §-nak megfelelően a Kúria Joggyakorlat –elemző Csoportja elfogadta „Az Ingatlan-nyilvántartási joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló vélemény”-ét, amely deklarálta az egységes ítélkezési gyakorlatot hivatott biztosítani.

6. Noha a Kúria arra hivatkozott, hogy az 1/2014 PJE határozat az új Ptk. alkalmazási körében is megfelelően irányadónak tekinti a PK 265. sz. állásfoglalást—azzal nem ellentmondásban, de részleteiben már minden alkalmazási kétséget kizáróan—a 2016-os összefoglaló vélemény a korábbinál időszerűbben és kiterjedtebben bontja ki a bejegyzés kiigazítása iránti polgári per megindításának az Inytv. 62. § (2) bekezdésébe foglalt előfeltételét, illetve a Legfelsőbb Bíróság más ügyben hozott döntései alapján a perindítás jogszabályt erősítő bírói gyakorlatát. Ennek ellenére az elsőfokú és másodfokú bíróságok a bírói gyakorlatot minden vonatkozásában mellőzték ítéleteikben; a Kúria pedig konkrétan meg sem jelölte ítéletének jogi indokaiban az Inytv. 62.§ (2) bekezdését és a perindítás abba foglalt előfeltételét erősítő LB Pfv. I. 21. 775/2006.; Pfv. I. 22. 328/2006/4. LB döntéseket.

Az összefoglaló vélemény a téves bejegyzés kiigazítása iránti polgári per megindítására vonatkozóan a következő megállapításokat tette.

„VIII.6. Annak vizsgálata a kiigazítási perben, hogy az ingatlanügyi hatósági eljárásban a bejegyzés nem volt törölhető, illetve a sérelem nem volt orvosolható

Az esetjog szerint az Inytv. 62.§ (2) bekezdése kizárólag a földhivatali eljárás eredményétől teszi függővé a téves bejegyzés kiigazítása iránti polgári per megindítását, azonban nem írja elő—a perindítás előfeltételeként—a földhivatali határozattal kapcsolatos közigazgatási per lefolytatását. Vagyis ingatlan-nyilvántartás kiigazítása iránti per megindításának csupán a szűken vett földhivatali eljárásban igénybe vehető jogorvoslati lehetőségek kimerítése szükséges, ezek közé nem tartozik a közigazgatási per (LB Pfv.I.21.775/2006/6.; Pfv.I-22.328/2006/4.). A felperes eleget tesz a perindítás Inytv.62.§ (2) bekezdésébe foglalt előfeltételnek, amikor fellebbezést nyújt be az első fokon eljáró földhivatal határozata ellen, és a fellebbezés elbírálásával bizonyossá válik, hogy igénye a földhivatali eljárásban nem nyer orvoslást. Azzal, hogy végül nem kívánja a közigazgatási per lefolytatását, erre vonatkozó törvényi előírás hiányában a polgári per megindítása iránti joga nem enyészik el (LB Pfv.I.21.775/2006/6.).”

7. A Kúria ítéletének /26/ alatti állásfoglalása szerint:”Az egyes ingatlanok határvonalát érintő térképezési hiba kiigazítására—akár hivatalból is—hatósági eljárásban is lehetőség van. Az eljárás célja –egyebek mellett—az, hogy a helyes térképi határvonal megállapítására ne csak polgári peres úton legyen lehetőség.”

8. A fentebb leírtak szerint a sérelmet szenvedett/indítványozó ügyében ingatlanügyi hatósági eljárásnak volt helye. Így az elsőfokú földhivatal intézkedésével szembeni jogorvoslati igénye a másodfokú földhivatalnál lett volna előterjeszhető és elbírálható. Kizárólag a fellebbezés elbírálási eredményének függvényében lett volna megindítható a téves bejegyzés kiigazítása iránti polgári per.

Az elsőfokú földhivatal határozatban tájékoztatta az érintetteket a jogorvoslati igény földhivatali eljárásban való előterjeszhetőségéről és elbírálhatóságáról. Mindamelllett, hogy az ügyben a panasztételi lehetőség az indítványozó számára hozzáférhető volt és a panasztétel a perindítás előfeltételének teljesítése miatt érdekében is állt, a fellebbezés előterjesztése szabad elhatározásából mégis elmaradt. Egyébiránt az érintettek közül senki sem nyújtott be fellebbezést a földhivatali eljárás során, de a sérelmet szenvedett félen kívül ez másnak nem is állt érdekében. A szóban forgó állandó polgári bírói gyakorlat figyelembevételével, azzal, hogy az indítványozó nem kívánta a fellebbezés lefolytatását a polgári per megindítása iránti joga elenyészett. Következően a földhivatali eljárásban igénybe vehető jogorvoslati lehetőségek kimerítése nem közömbös a téves bejegyzés kiigazítása iránti polgári per indítása szempontjából, ez azt is jelenti, hogy a perindítás szempontjából nem bír jelentőséggel az elsőfokú földhivatali eljárás eredménye.

9. Habár a hiba kijavítására alkalmas „rendes jogorvoslat” a földhivatali eljárásban igénybe vehető jogorvoslati lehetőségek kimerítése lett volna, mégis a leírtakkal szembehelyezkedve, az ügyben hozott bírósági döntések rendre mellőzték a fellebbezés szükségességét és a meg nem fellebbezett elsőfokú földhivatali határozat eredményét tekintették a téves bejegyzés kiigazítása iránti per megindítási lehetőségének.

10. A Kúria eljáró tanácsa indoklásában /31/ alatt azzal a meggyőződéssel helyettesítette a perindítás kizárólagos előfeltételét képező másodfokú földhivatali eljárás és döntés teljes hiányát, miszerint a /29/,/30/ alatti elsőfokú elutasító földhivatali döntések megalapozottak voltak és a földhivatali eljárásban előterjesztett további térkép kiigazítási kérelem sem vezetett volna más eredményre.

Ugyanakkor államigazgatási jogkörben a másodfokú földhivatal hivatott megítélni, hogy az elsőfokú földhivatal döntése megalapozott volt-e. Annak elbírálása /megítélése, hogy a térképezési hiba kijavítása érdekében lefolytatott földhivatali eljárás során történt-e eljárási jogszabálysértés vagy sem, továbbá az esetleges jogszabálysértés az ügy érdemi megítélését befolyásolhatta-e az már közigazgatási per körébe tartozó kérdés. Aktuális esetben a polgári bíróságoknak az államigazgatási jogkörben igénybe vehető jogorvoslati lehetőségek megalapozottságának vizsgálata helyett, azt kellett volna vizsgálniuk, hogy a perindítás előfeltételét képező másodfokú földhivatali határozat rendelkezésre állt-e, és annak alapján bizonyossá vált-e, hogy a sérelmet szenvedett igénye a földhivatali eljárásban nem nyer orvoslást, tehát alkalmas volt-e perindításra az Inytv. 62.§ (2) bekezdés vonatkozásában.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében külön deklarált pártatlan bírósághoz való jog sérelme

1. A Kúria bírói tanácsa ítélete jogi indokaiban megállapította, hogy a sérelmet szenvedő fél, a szomszédos ingatlan tulajdonosa által el nem ismert igényét bíróság előtt keresettel érvényesítheti. Bírósági döntésnek azonban csak akkor van helye, ha a földhivatali eljárásban a sérelem nem orvosolható, illetőleg az orvoslást eredménytelenül kísérelték meg. A tanács a bírói gyakorlat alapján ítélte vizsgálhatónak a kiigazítási perben, hogy az ingatlanügyi hatósági eljárásban a sérelem nem volt orvosolható.

2. Bevezetésül megállapítva, a Kúria ingatlan-nyilvántartási joggyakorlat-elemző csoportjának 2016. június 13-án elfogadott összefoglaló véleménye ebben a kontextusban az LB. Pfv. I. 21.775/2006/6. illetve a Pfv. I. 22.328/2006/4. határozatokat tartja irányadónak. Ezek szerint az indítványozó akkor tesz eleget a perindítás Inytv. 62. § (2) bekezdésébe foglalt előfeltételének, amikor fellebbezést nyújt be az első fokon eljáró földhivatal határozata ellen, és a fellebbezés elbírálásával bizonyossá válik, hogy igénye a földhivatali eljárásban nem nyer orvoslást.

3. A kiigazítási per indítványozója elmulasztotta a fellebbezés benyújtását. A Kúria eljáró bírói tanácsa pedig, az irányadó határozatoktól eltérve enyhébb kritériumot támasztotta a perindításra vonatkozóan, megengedve a másodfokú eljárás mellőzését.

4. Mivel a sérelmet szenvedettek körében az Inytv. 62. § (2) bekezdés eltérő alkalmazásának ésszerű, kellő súlyú indoka nincs, az önkényes.

5. Az önkényes eltérés kettős mérce alkalmazását implikálja.

6. A kettős mérce alkalmazása a kiigazítási per indítványozói oldalán törvénytelen hasznot hajtó kivételező jogalkalmazásként nyilvánult meg, a birtokháborítás megszüntetése iránti per felperesi oldalán viszont az indítványozó javára történt telekhatár módosítás, valamint a kiigazítás által legalizált túlépítés miatt tulajdonjogi sérelmeket okozó jogalkalmazásként.

7. Mivel a kettős mérce alkalmazása — a másodfokú földhivatali eljárás és döntés kivételező mellőzése — pártossá tette a bíróságot, ezért az Inytv. 62.§ (2) bekezdésének alkalmazásánál a Kúria bírói tanácsa megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében külön deklarált pártatlan bírósághoz való jogot.

Az alkotmánybíróság a 7/2013. (III.1.) AB határozatában a hatékony bírói jogvédelem elvét vizsgálva úgy fogalmazott, hogy az összes, az Alkotmányban (Alaptörvényben) részletezett követelmény — a bíróság törvény által felállított volta, függetlensége és pártatlansága, az hogy a tárgyalás igazságosan és nyilvánosan folyjék — ezt a célt szolgálja. Csak ezen követelmények teljesítésével lehet alkotmányosan véglegesnek számító érdemi, a jogot megállapító döntést hozni.

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett indokolási kötelezettség sérelme

A Kúria Pfv. I. 22.271/2017/3. számú ítéletében a Szekszárdi Törvényszék 3. Pf. 20.051/2017/3. számú nem jogszabálysértőnek tartott jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

1. Az első- és másodfokú bíróság, illetve a Kúria eltérő módon értelmezte a kiigazítási per indítványozójának bizonyítási kötelezettségét az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvénybe foglalt perindítási előfeltételek tekintetében.

2. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az Inyvtv. 62. §. (2) bekezdése helyesen úgy értelmezendő, hogy a sérelem orvoslásának eredménytelen megkísérlését jelenti minden olyan eset, amikor a kijavítás tárgyában indult ingatlanügyi hatósági eljárásban – bármely okból — a hatóság nem hoz kijavítást elrendelő határozatot.

3. A fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság indokolásában kiemelte, hogy jelen esetben a kiigazítási per indítványozójának viszontkeresetét mintegy védekezésként terjesztette elő, így viszontkeresetének nem volt előfeltétele, hogy az ingatlanügyi hatósági eljárásban a sérelem orvoslását eredménytelenül kísérelte meg. Egyébiránt az elsőfokú bíróság indokolásával egyetértett az Inyvtv. 62. § (2) bekezdése értelmezése tekintetében, vagyis az idézett jogszabályi rendelkezés arra az esetre irányadó, amennyiben az adott fél, aki a földhivatali eljárást indította, nem meríti ki a földhivatali eljárásban igénybe vehető jogorvoslati lehetőségeket.

4. A Kúria a jogi indokaiban a felhívott jogszabályokból arra a következtetésre jutott, hogy azokból nem következik, hogy a térképi hiba kijavítása iránti eljárást előzetesen csak a kiigazítási keresetet előterjesztő fél kezdeményezheti, és az sem, hogy a földhivatali eljárás lefolytatása akkor sem mellőzhető, ha abban a sérelem nyilvánvalóan nem orvosolható.

5. A felhívott szóban forgó jogszabályokból az alábbiak is megállapításra kerültek. A földmérésről és térképészeti tevékenységről szóló 2012. évi XLVI. törvény 17. § (2) bekezdése alapján az egyes ingatlanok határvonalát érintő térképezési hiba kijavítására hatósági eljárásban is lehetőség van, akár hivatalból is. Ha a kijavítás a természetbeni határvonalat is érinti, a kijavításra hatósági jogkörben csak az azzal érintett szomszédos földterület tulajdonosának a hozzájárulása esetén van lehetőség.

6. Ezzel összhangban állapítja meg a kúria jogi indokaiban, hogy az Inyvtv. 62. § (1) bekezdés d) pontja szerint keresettel kérheti a bejegyzés kiigazítását az, aki a téves bejegyzés folytán sérelmet szenvedett.

7. Majd a PK 265. számú állásfoglalásra hivatkozással rögzíti, hogy a bírói gyakorlat szerint a sérelmet szenvedő fél, a szomszédos ingatlan tulajdonosa által el nem ismert igényét bíróság előtt keresettel érvényesítheti. Bírósági döntésnek azonban csak akkor van helye, ha a földhivatali eljárásban a sérelem nem orvosolható, illetőleg az orvoslást eredménytelenül kísérelték meg.

8. A fentebb leírtakból megállapítható, hogy az első-és másodfokú bíróságok az Inytv. 62. § (2) bekezdése alapján ítélték vizsgálhatónak a kiigazítási perben, hogy az ingatlanügyi hatósági eljárásban a bejegyzés nem volt törölhető, ill. a sérelem nem volt orvosolható. Ebből kiindulva a kérelmemben is az Inytv. 62. § (2) bekezdése alkalmazásának helytállóságát kértem felülvizsgálni a Kúriánál. A Kúriának tehát az Inytv. 62. § (2) bekezdéséből kellett volna kiindulnia következtetése során, amely egyben indokként kellett volna, hogy szolgáljon, ill. amelyből a kérdést eldöntő következtetéseket kellett volna levezetnie. A Kúria azonban a vizsgálati alaptól eltért, és az elsőhöz ugyan hasonló, de más vizsgálati alappal cserélte fel: a PK 265. számú állásfoglalással. Ily módon úgy tűnik, hogy a következtetések mégis az első tézisre vonatkoznak, valójában azonban az egyik leggyakoribb logikai tévedésről, a tézisek felcserélésével keletkezett szofizmáról van szó, amely téves következtetéseivel a bírói döntést érdemben befolyásolta. Ezt támasztják alá az alábbiakban kifejtettek is.

9. A jogi indoklás következtetése, hogy a földhivatali eljárás lefolytatása mellőzhető, ha abban a sérelem nyilvánvalóan nem orvosolható, nem tekinthető egyetemes érvényűnek a szűken vett földhivatali eljárásra (első-és másodfokú ingatlanügyi hatóságokra) vonatkozólag.

Az nyilvánvaló, hogy [REDACTED] igazságügyi földmérő szakértő elutasított hiba kijavítási kérelme, és az általam benyújtott elutasított kérelem mellett, mellőzhető a per indítványozója által esetlegesen benyújtható elsőfokú kérelem, ill. az elsőfokú földhivatali eljárás harmadjára történő lefolytatása, mivel egyértelmű, hogy az előzőekkel analóg módon abban sem lett volna orvosolható a sérelem. Ebben az esetben tehát helytálló az az analogikus következtetés, hogy mellőzhető az elsőfokú eljárás

Azonban a jogi indoklásban hivatkozott Inytv. 62. § (1) bekezdés d) pontja szerint keresettel kérheti a bejegyzés kiigazítását az, aki a téves bejegyzés folytán sérelmet szenvedett. Az említett kereset alapján indult perben a sérelmet állító felet terheli annak bizonyítása, hogy az ingatlan-nyilvántartási térkép hibás, továbbá, hogy annak hibája miatt őt jogsérelem érte, amely a földhivatali eljárásban nem volt orvosolható. A keresetet előterjesztő fél nem nyújtott be fellebbezést az első fokon eljáró földhivatal elutasító határozata ellen, és a határozat fellebbezés nélkül jogerőssé vált. Ez azt jelenti, hogy az indítványozó elfogadta az elsőfokú földhivatal határozatának azon megállapításait, hogy a helyszíni szemlén végzett mérések illeszkednek a térképi állapotra, és hogy erre hivatkozással a kijavítási kérelmet elutasította. A téves bejegyzés hiányát megállapító elsőfokú határozat elfogadása okafogyottá teszi a kereset indítását. Másként fogalmazva a per indítványozója, semmilyen okból kifolyólag nem mellőzheti a másodfokú földhivatali eljárás lefolytatását, mivel az kizárólagos perindítási előfeltétel. Csak a másodfokú döntés által válik bizonyossá, hogy a per indítványozójának igénye a földhivatali eljárásban nem nyer orvoslást és csak ezzel tesz eleget a perindítás Inytv. 62. § (2) bekezdésében foglalt előfeltételének.

10. Összességében a Kúria által hivatkozott jogszabályi rendelkezések nem tartalmazznak olyan előírást, hogy a másodfokú földhivatali eljárás lefolytatását bármely okból mellőzhetné a per indítványozója. Az ez irányú következtetések sem helyesek, a vizsgálati alapok felcserélése, ill. a téves következtetések miatt.

11. Adott esetben tehát a Kúria ítéletében felhívott jogszabályokból, ezáltal az ítélet indokolásából az értelmezés általános szabályainak megtartása mellett nem következik, hogy indokolt lenne a Szekszárdi Törvényszék 3.Pf.20.051/2017/3.számú jogerős ítéletének hatályában fenntartása.

Megjegyzés: Az indítványnak alapjogsérelmet alátámasztó indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az indokolásnak célszerű kiterjednie az Alaptörvénynek az alkotmányjogi panaszban hivatkozott valamennyi rendelkezésére, illetve arra, hogy azokat miért és mennyiben sérti a támadott bírói döntés.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését nem kezdeményeztem.

b) Az ügyvédi meghatalmazást mellékletként csatolom.

Megjegyzés: Bár az alkotmányjogi panasz eljárás során a jogi képviselő nem kötelező, amennyiben az indítványozó jogi képviselővel jár el, az Alkotmánybíróság Ügyrendje értelmében a meghatalmazásnak kifejezetten az Alkotmánybíróság előtti eljárásban való képviseletre kell vonatkoznia, és a képviseleti jogosultságot teljes bizonyító erejű magánokirattal, vagy közokiratba foglalt meghatalmazással kell igazolni.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról.

A személyes adataim közzétételéhez a mellékletként csatolt nyilatkozattal hozzájárulok.

Megjegyzés: Az Abtv. 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Ügyrend 36. § (2) bekezdésére és 56. § (1)–(2) bekezdéseire tekintettel az Abtv. 26–27. §-ai alapján benyújtott alkotmányjogi panaszok esetében az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem (tehát az ügy) lényegét az Alkotmánybíróság a honlapján közzéteszi. Az indítványban szereplő személyes adatokat az Alkotmánybíróság csak akkor teszi közzé, ha ahhoz az indítványozó, illetve az érintett kifejezetten hozzájárul. Ez a pont alatt tehát az indítványozónak erről kell nyilatkoznia.

Abban az esetben, ha az indítványozó nem járul hozzá a személyes adatai közzétételéhez, vagy ebben a kérdésben nem nyilatkozik, az Alkotmánybíróság az alkotmányossági kérelem lényegét ezen adatok törlése mellett teszi közzé. Az indítványozó hozzájáruló nyilatkozata esetén az Alkotmánybíróság csak az indítványozó nevét teszi közzé az ügy lényegének ismertetésekor, az indítványozó ezen túli további személyes adatait, valamint más személyek azonosítását lehetővé tevő adatokat az indítványból felismerhetetlenné teszi. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor az

érintett hozzájárulása nélkül nyilvánosságra hozhatja a közérdekből nyilvános adatokat, valamint a jogi képviselő nevét. Az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem lényege – a nyilatkozat függvényében az indítványban foglalt, a személyek azonosítását lehetővé tevő adatok törlése (anonimizálás) mellett – az indítvány másolatának a közzétételével is történhet.

A fentiek megfelelően vonatkoznak az eljárás során az Alkotmánybírósághoz közfeladatot ellátó szervek, illetve más személyek által megküldött véleményben, továbbá a szakértői véleményben és az Alkotmánybíróság által az ügyben hozott döntésben szereplő személyes adatokra is.

Fentiek értelmében az indítványozónak az alkotmányjogi panasz benyújtásával egyidejűleg nyilatkoznia kell, hogy személyes adatai (neve) közzétételéhez hozzájárul-e. A nyilatkozat hiányában az Alkotmánybíróság azt feltételezi, hogy az indítványozó (az érintett) a személyes adatai (neve) közzétételéhez nem járult hozzá. Az ügy elintézését egyébként semmilyen módon nem befolyásolja vagy hátráltatja, ha az indítványozó ebben a kérdésben nem nyilatkozik, vagy nem járul hozzá a személyes adatai (neve) nyilvánosságra hozatalához.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok a hivatkozott peres eljárás iratai.

Megjegyzés: Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.

Kelt: Szekszárd, 2019. február 4.

Kiegészítve és a hiánypótlással egységes szerkezetbe foglalva Szekszárdon 2019. április 12. napján.

Tisztelettel:

Somogyi József

indítványozó

Képv.: dr. Polgár Ferenc ügyvéd